

Narrativa catalana

Unes paraules més radicals

L'últim patriarca
NAJAT EL HACHMI
Columna
332 pàgs. 21,50 euros

Originària del Marroc i immigrada a Catalunya de ben petita, la jove autora posa de manifest les dures divergències entre un pare i una filla, també immigrants, davant la realitat del país que els acull. Premi Ramon Llull.

Cera
MIQUEL PAIROLÍ
La Magrana
202 pàgs. 18 euros

L'enterrament del bisbe serveix al veterà autor gironí per dissecionar la societat catalana de 1950 com ho faria Galdós: el rigor dels detalls explica minuciosament la vida dels petits botiguers, estil que ja va mostrar a El convit.

Retorn amarg
LLUÏSA FORRELLAD
Angle
318 pàgs. 20,50 euros

Retorn gens amarg de l'autora que, passat mig segle de silenci després d'haver guanyat el Nadal, va tornar fa dos anys amb *Foc latent*. Ara retrata l'estrall que causa a un poble l'arribada del progrés amb el tren i l'electricitat.

Maria Barbal.

Emma
MARIA BARBAL
Columna
197 pàgs. 20,50 euros

¿Com es pot passar de l'estabilitat aparent, amb marit i filla inclosos, a la mendicitat? ¿I com es pot, un cop fet el pas, tornar enrere? L'inoblidable autora de *Pedra de tartera* s'allunya ara de la narrativa del camp, tot documentant-se amb casos reals —el de la dona cremada en un caixer de Barcelona fa dos anys— per arribar a unes respostes crítiques amb la societat i amb les decisions que pren la protagonista mateixa, tot perfilat amb la seva acurada prosa.

MANEL OLLÉ

Alguna cosa comença a bellugar-se en les lletres catalanes perquè en el que portem de temporada les alegries vénen sobretot de la mà d'autors encara en precari, sense consolidar, que fins i tot no marquen cap tendència comuna però que (cadascú amb el seu accent i amb el seu *atrezzo* particular) comparteixen ja la mateixa aposta per una literatura radical en els seus plantejaments, que es fa conscient d'ella mateixa i que és alhora capaç de mirar enfora.

El cas i els noms podrien ser diversos, però sens dubte un d'ells és el de Manuel Baixauli (Sueca, 1963), que a *L'home manuscrit* explica la història d'un personatge que a mitja novel·la ensopega amb el seu autor. Els llibres protagonitzats per escriptors que no saben si són ells els qui escriuen o bé si són escrits per algú altre es mouen en un territori perillosament tautològic, però Baixauli se'n serveix amb intel·ligència i sentit, se'n serveix per a interrogar la identitat i els poders de la imaginació literària: es munta un laberint exacte i resolt amb ambigüitat calculada, que es transita amb interès i profit. Així ho demostren el tres premis que ha obtingut: el Mallor-

L'escriptor Manuel Baixauli, al seu estudi de Sueca. / JESÚS CÍSCAR

ca, el Salambó i el de la Crítica.

Més lleuger i amb el disseny de mossegar tants trossos de realitat translúcida i virtual com d'una altra mena més tangible, amb més tirada a l'*afterpunk* que a l'*afterpop*, Edgar Cantero (Barcelona, 1981) munta a *Dormir amb Winona Ryder* una *road movie* rere el rastre incert d'una actriu de culte, paròdia borgiana de novel·la iniciàtica, subproducte de la cultura dels *fans* i els *fanzines*.

El tercer en discòrdia podria ser Ramon Erra (Vic, 1966), que no para de créixer com a escriptor amb cada nou llibre: ara arriba la seva primera novel·la, *Desfent el nus del mocador*, on reconstrueix amb una escriptura intensa i veraç la cruïlla de relats desolats que ha contemplat el cambrer d'un bar de carretera de mala mort, abans de quedar fora de joc, expel·lit del seu món per culpa d'un accident; un món que és alhora una

ferida i el testimoni d'una nova ruralitat global, posturbana i postindustrial, ancorada a la carcanada rovellada d'un tractor fòssil, entre el desert de Mojave i el Lluçanès.

Alguna cosa es belluga.

L'home manuscrit. Manuel Baixauli. Proa. 209 pàgs. 18,30 euros.

Dormir amb Winona Ryder. Edgar Cantero. Proa. 317 pàgs. 17 euros.
Desfent el nus del mocador. Ramon Erra. La Magrana. 206 pàgs. 17 euros.

Les senyorettes de Lourdes
PEP COLL
Proa
316 pàgs. 20 euros

Una nena malalta té una visió a la cova que esdevindrà un dels grans santuaris del catolicisme. És l'inici de drama de Bernadette Soubirous, premi Sant Jordi 2007.

El meu germà Pol
ISABEL-CLARA SIMÓ
Bromera
173 pàgs. 18 euros

“És una criatura petita però amb un cossot enorme”, diu la narradora del seu germà Pol, de 29 anys i amb síndrome de Down. Per damunt de contradiccions i dolçor de la malaltia, planeja la tragèdia familiar. Premi Ciutat d'Alzira.

La mort i la pluja
GUILLEM FRONTERA
Proa
233 pàgs. 19 euros

Un arxipèlag de contes que s'alimenten entre ells. La tornada és una Mallorca preturística, a través de la qual el protagonista vol reconciliar-se amb el passat, tament com voldria fer el bregat escriptor illenc. Premi Rodoreda.

Croquis del natural
NARCÍS OLLER
Cossetània
110 pàgs. 11,40 euros

El pare del naturalisme català va publicar aquesta obra el 1879 i amb ella l'editorial de Tarragona inaugura ara la *Biblioteca Narcís Oller*. Els quatre relats recorden l'abisme entre les classes socials.

Una màquina d'espavilar ocells de nit
JORDI LARA
Edicions de 1984
276 pàgs. 18 euros

Un estri que serveix per arribar al moll de l'os de les coses que importen. Això és una “màquina d'espavilar ocells de nit”, cirereta d'un dels set relats molt autobiogràfics, vertebrats per la música, a la que l'autor està vinculat.

El misteri de l'amor
JOAN MIQUEL OLIVER
Empúries
183 pàgs. 16 euros

El cantant i compositor del grup català Antònia Font utilitza l'univers pop també per a la primera novel·la. Un tastet: s'hi troben pensadors que pensen a domicili.

La batalla de Walter Stamm
MELCIOR COMES
Destino
239 pàgs. 20,50 euros

Fruit d'un procés de documentació que ha estat “d'emmalaltiment”, el jove autor mallorquí utilitza la vida d'un soldat alemany per retratar les misèries humanes... i guanyar el Premi Josep Pla.

Combats singulars
MANEL OLLÉ
Quaderns Crema
213 pàgs. 15 euros

El reconegut crític literari aplega un reguitzell de contistes catalans (Palol, Monsó, Monzó, Serés, Guixà...) que han seguit una lluita en solitari, més enllà d'etiquetes, en els darrers 20 anys.

Gordon Dahlquist
LOS LIBROS DE CRISTAL
de los devoradores de sueños

«¿Pero qué bueno es este tipo! Esta es la novela más original que he leído en años: hábilmente realizada, implacablemente imaginativa, y con tres héroes de lo más inusuales y atractivos, que deberán enfrentarse a un siniestro plan para dominar el mundo a través del sexo y los sueños.»
Diana Gabaldon

Nº 1 en USA

MARLOW

Narrativa catalana

Especulació en 99 actes

Mil cretins / Mil cretinos
QUIM MONZÓ
Quaderns Crema / Anagrama
 174 / 176 pàgs. 11 / 15 euros

La crepitació del títol és un insult precís i sonor i l'autor n'admet diverses lectures. De nou apareix bocabadat per la realitat, que contempla fins que adquireix dimensió literària. L'èxit de la Fira de Frankfurt no ha eixugat la ploma del contista, que ara afegeix a les seves clàssiques pindoles d'ironia l'ombra amenaçadora del pas del temps.

Quim Monzó.

L'aprenentatge de la soledat
DAVID VILASECA
Tres i quatre
 436 pàgs. 22 euros

Si fos una pel·lícula seria *Vértigo*, per les repeticions amb què avança l'argument. El premi Andròmina de narrativa 2007 recrea els esquinçaments emocionals d'un jove homosexual.

G. P. V.

Mallorca és una fusta noble corcada per l'especulació urbanística, que en devasta els paisatges físics, històrics i morals. Biel Mesquida (Castelló de la Plana, 1947) es considera fill d'aquest boci de món ancorat a la Mediterrània i se'n dol. La veu crítica del biòleg, escriptor i guionista ha enfilat un reguitzell de premis que van des del Ciutat de Barcelona i el de la Crítica, per *Excelsior o el temps escrit* (1995), fins al Nacional de Literatura 2006 per *Els detalls del món*. A *Acrollam*, Mesquida desplega les seves armes, la sàtira i l'enginy, per condemnar l'explotació sense escrúpols del territori. Un drama en 99 actes breus on desfilen traficants immobiliaris, fiscals corruptes i adolescents que trenquen cors per *email*. I tot a la velocitat del llamp, esmunyint-se pels racons més íntims —i a

Una pagesa del pla de Mallorca. / TOLO RAMON

voltes més ronyosos— de la vida. L'autor treballa el llenguatge amb precisió d'orfebre per a oferir una joia que reflecteix la

llum i les contradiccions de la perla Maiorica.

Acrollam. Biel Mesquida. Empúries. 235 pàgs. 19 euros

Pinyols d'aubercoc
EMILI MANZANO
L'Avenç
 130 pàgs. 17 euros

Conegut pels seus programes de lectura a la televisió, Manzano canvia per primer cop de bàndol. El tronc de l'arbre són Mallorca i un secret de família; les branques, la recuperació del lèxic familiar i la necessitat de viatjar a París.

El secret del brigadista / El secreto del brigadista
ANDREU CLARET
Columna / Planeta
 208 / 272 pàgs. 21 euros

Barbara Stein investiga la desaparició del seu avi, brigadista nord-americà, a la batalla de l'Ebre. Aquest fil permet al veterà periodista recordar els fets de la matança de La Fatarella.

Crist de 200.000 braços
AGUSTÍ BARTRA
Lleonard Editors
 200 pàgs. 12 euros

Els 200.000 braços són els dels 100.000 homes que omplien el camp de concentració francès d'Argelers, republicans catalans exiliats. La història concreta de quatre d'ells simbolitza la sensació de derrota i fracàs d'aquell moment que, amb mestria i sensibilitat de poeta, va recrear l'escriptor. La reedició celebra el centenari del seu naixement.

La nau
PAU PLANAS
Amsterdam
 95 pàgs. 14 euros

D'"utopia negativa" i profecia amb regust literari ben kafkià és com l'autor i algun crític, respectivament, han qualificat aquest debut literari amb premi (el Just Casero): la història d'una nau amb 200 passatgers que viatja per l'espai amb destí a un món planificat al mil·límetre...

Coses que passen a Barcelona quan tens 30 anys
LLUCIA RAMIS
Columna
 228 pàgs. 17 euros

Una envejable capacitat metafòrica d'alta densitat irònica caracteritza el debut d'aquesta periodista de 30 anys, membre del que ella bateja com "generació Ikea". Un relat que explica la dificultat de ser fills de la Transició, educats en la llibertat i l'abundància, i alhora assumir responsabilitats.

Sant Jordi amb Grup 62
Libres per a tots